

Article Opinió - Laura Anglada - “Es pot ser idealista en temps de crisis?”

Ser idealista en temps de crisis diria que no sols és POSSIBLE sinó que és NECESSARI. És necessari en qualsevol moment. I especialment, en un moment com l'actual en que podem considerar que estem vivint una crisi no sols sanitària sinó també social i econòmica, i que necessita d'una guia per saber per on en sortir-nos.

Cal tenir present que la paraula CRISIS (prové del grec) significa CANVI en una estructura que evoluciona sense tenir certesa cap a on, significa moment de decidir, de triar... Des d'aquesta perspectiva, una crisi pot suposar una oportunitat per identificar i seleccionar allò que ja no funciona per deixar endarrere allò no és útil i avançar cap a un nou estat millorat.

Alhora que esdevé una oportunitat també floreix la por davant la incertesa i inseguretat del canvi perquè ens sentim vulnerables i que hem de sortir de la zona de confort. Un bon antídote per aquesta por és l'ACCIÓ per cultivar la confiança i el valor donat que la inacció alimenta i fa créixer la por. I l'acció necessita d'uns principis i ideals per moure's, per saber cap on anar.

Des de les meves ulleres de sociòloga, exposo alguns ideals i principis que considero ens poden fer més forts i poden provocar una transformació cap a millor de la nostra societat en un moment de crisis com l'actual:

El bé comú. Aquest paradigma, que a Sudàfrica ho denominen UBUNTU, és la idea que la col·lectivitat i el nosaltres ens fa més forts i que l'individualisme, en el que es sustenta la societat occidental, ens debilita i és incompatible amb la supervivència de l'espècie. L'*ubuntu* és basa en la cooperació i en el fet que allò que un o una fa per si mateix ha de poder repercutir de manera positiva en la societat, en el grup. L'espoliació dels recursos naturals que genera desigualtats i conflictes i que va en detriment dels drets humans seria contrari al bé comú i l'*ubuntu* per exemple. Per contra, voldria evocar la gran resposta ciutadana de solidaritat i compromís que vam donar durant l'estat d'alarma per recordar que, si en aquell moment vam col·laborar junts per un objectiu comú, és perquè som capaços de fer-ho i és possible repetir-ho. I en aquella ocasió vam demostrar que junts podem RESISTIR. I “*Dels qui resisteixen és la darrera paraula*” va dir Albert Camus (escriptor i filòsof francès d'arrels menorquines).

L'ètica de la cura. Partint de la consciència que som esser socials, que som individus que vivim immersos en una xarxa de relacions que configuren la societat i que són necessàries perquè depenem d'elles per sustentar-nos, es fa necessari fer presència de l'ètica de la cura en aquestes relacions. L'ètica de la cura evoca una responsabilitat cap els demés, començant per tenir cura de nosaltres, del nostre entorn i també dels altres que necessitem pel nostre benestar i supervivència. Recordar que la vulnerabilitat i fragilitat que a vegades ignorem i són invisibles als nostres ulls no ens abandonen mai i cuidar-nos entre nosaltres ens fa més forts. Un exemple són els grups i tallers que es creen d'acompanyament a famílies que han perdut un familiar així com també cada gest que podem tenir cadascun de nosaltres amb una persona en un moment de desànim.

L'acció col·lectiva i organitzada. La suma d'accions individuals no equival a una acció col·lectiva. Com ha dit moltes vegades l'economista Arcadi Oliveres, una acció col·lectiva és quan un grup de persones amb un objectiu comú s'organitza per tenir més possibilitats d'aconseguir la seva fita. Amb una acció col·lectiva organitzada s'aconsegueix una gestió més eficient de les nostres energies i forces i major capacitat d'impacte i transformació social. A Menorca podem presumir d'un extens i variat teixit associatiu amb múltiples iniciatives en benefici del bé comú com per exemple el programa d'adopció de trams del litoral que ha posat en marxa recentment el GOB. Aquest programa sorgeix de la necessitat de donar resposta a gent que s'ofereix per cuidar el litoral i també per fer front al greu problema de la contaminació marina i que ha comptat amb una resposta ciutadana de més de 1.500 persones de la nostra illa. En definitiva, un grup de persones que tenen voluntat de *tenir cura* del nostre entorn i que s'organitzen per ser més efectius i eficaços.

La passió per viure. Per últim, apel·lo a un ingredient més emocional que també genera canvis tant personals com socials pel seu contagi en els altres i són les ganes, la il·lusió i la passió per viure. Sabem que justament en moments de crisi pot resultar més complicat trobar aquesta energia però és possible. El cantant Pau Donés ho va expressar i voler transmetre així en el seu darrer llibre que va acabar d'escriure abans de morir: *50 palos y sigo soñando*.

Esteim per tant, en un punt d'inflexió talment quan passem per una crisi personal, que fa trontollar el propi sistema, i necessitam d'un moment de SILENCI per reflexionar sobre qui som i cap on anam i amb quins valors. I ara és un bon moment per fer-ho com a societat. I si algú no té clar encara que els ideals són necessaris per afrontar una crisi, acabo amb un poema de n'Eduardo Galeano sobre la UTOPIA.

La utopia és a l'horitzó. Camino dues passes, ella s'allunya dues passes i l'horitzó es mou deu passes més enllà. Llavors, per a què serveix la utopia? Per això, serveix per caminar.